

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/4217,Spotkanie-filmowe-Klubu-Historycznego-im-gen-Stefana-Roweckiego-o-Grota-Warszawa-2.html>
15.04.2026, 09:34

Spotkanie filmowe Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” - Warszawa, 25 stycznia 2010

25.01.2010

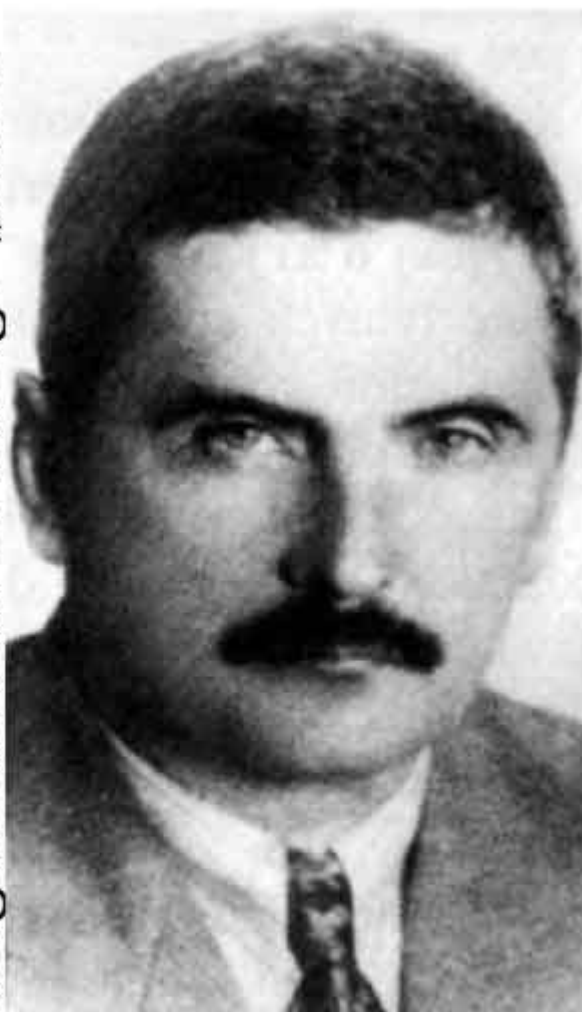
W dniu 25 stycznia (poniedziałek) 2010 r. o godz. 16.00 w Centrum Edukacyjnym Instytutu Pamięci Narodowej przy ul. Marszałkowskiej 21/25 w Warszawie odbyło się spotkanie filmowe Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Warszawie.

Wyświetlony został film w reż. Krzysztofa Magowskiego „Zapomniane powstanie” (51 min), który opowiada o Powstaniu Wielkopolskim 1919 r., pierwszym zwycięskim powstaniu zbrojnym Polaków.

„Zapomniane powstanie”

Jest rok 1793, Rzeczpospolita kona pod naporem wrogich potęg. W drugim zaborze uczestniczą Rosja i Prusy. Prusacy wkraczają do najstarszej części Polski. Na 125 lat Wielkopolska dostaje się pod władzę Niemców. Jednocześnie rozpoczyna się walka dwóch żywiołów. Po stronie Niemców stoi siła. Symboliczny jest sposób, w jaki potraktowano zbiory klasztoru w Lubiniu, miejsca, które legenda wiąże z Gallem Anonimem, pierwszym kronikarzem Polski. Część bezcennych dokumentów i manuskryptów została rozproszona, wiele jednak strawiły płomienie. Kolejny cios spadł na Wielkopolan podczas Wiosny Ludów w 1848 roku. Przeprowadzone w Poznaniu egzekucje na przeciwiwiających się niemieckiej władzy powstańcach miały zastraszyć Polaków. Germanizacja Wielkopolski nasiliła się po zjednoczeniu Niemiec w 1871 roku. Zgodnie z polityką walki kulturowej, osławionego Kulturkampf, rugowano wszelkie przejawy polskości. Zakazano nauczania języka polskiego w kościołach, szkołach, usuwano go z urzędów, wytaczano procesy za śpiewanie patriotycznych pieśni. Doszło nawet do tego, że w 1908 roku podczas meczu piłki nożnej sędzia wyrzucił zawodnika z boiska za odezwanie się po polsku! Powstała w 1886 roku Komisja Kolonizacyjna rozpoczęła intensywne działania na rzecz zamiany Wielkopolski w największą pruską kolonię, w kolejnych latach dochodziło do wywłaszczania Polaków z ich ziemi. Nawet tak trudne warunki nie złamały ducha polskości. Do historii przeszedł strajk we Wrześni czy też wóz Michała Drzymały. Jednak realna szansa na odwrócenie losów tych polsko-niemieckich zmagania pojawiła się dopiero wraz z zakończeniem pierwszej wojny światowej. W grudniu 1918 roku aliancka komisja wojskowa wraz z Ignacym Paderewskim wyruszyła do odradzającej się Polski. Droga wiodła przez Wielkopolskę i Paderewski obiecał, że zatrzyma się w Poznaniu. 26 grudnia pod goszczącym delegację Hotelem Bazar zebrały się tłumy. Następnego dnia wybuchło powstanie... Film w reżyserii Krzysztofa Magowskiego przybliży losy Powstania Wielkopolskiego, jedynego tego rodzaju polskiego zrywu niepodległościowego w XX wieku, który zakończył się powodzeniem, a zarazem mało znanego fragmentu polskiej historii. Autorzy obrazu dokonali efektownego połączenia materiałów dokumentalnych, współczesnych rekonstrukcji oraz trójwymiarowych animacji komputerowych. Narratorem w tej podróży jest znany aktor teatralny i telewizyjny Szymon Bobrowski.

KLUB HISTORYCZNY
im. gen. Stefana Roweckiego - „Grota”

WARSZAWA